

F. t. l. vedr. retsplejeloven

domsforhandlingen bliver sagen forelagt for retten, og sagens bilag bliver nævnt og eventuelt læst op. Hermed får journalister (og andre), som er til stede, de oplysninger, der stadig er relevante efter den »tilskæring« af sagen, som parterne normalt foretager inden domsforhandlingen.

Det vil dog stadig kunne være vanskeligt at følge med i mere komplicerede sager eller sager, hvori der indgår sagkyndige erklæringer, og hvor forklaringerne ofte tager udgangspunkt i sagens bilag. Udvalget finder ikke, at journalister bør have krav på aktindsigt i bilag, der anvendes under domsforhandlingen, men udvalget foreslår, at det præciseres i loven, at retten med parternes tilladelse kan give tilstedeværende journalister lov til under domsforhandlingen at låne en kopi af et eller flere bilag.

Udvalget foreslår endvidere, at journalister skal kunne få aktindsigt i retsbøgerne og i rettens supplerende redegørelser i tilfælde, hvor en såkaldt kort dom ankes, jf. retsplejelovens § 366 a, stk. 3. Retten til aktindsigt skal dog ikke gælde, hvis retsmødet har været helt eller delvist lukket, bortset fra tilfælde, hvor dørene alene er blevet lukket for at sikre ro og orden i retslokalet.

Den foreslåede ret til aktindsigt skal gælde både, mens sagen verserer, og efter, at den er afsluttet, og skal således også omfatte dombogen. Aktindsigt skal efter forslaget gennemføres ved, at journalisten får mulighed for at læse i retsbogen på dommerkontoret, eller ved, at journalisten får en udskrift af retsbogen.

Retten til aktindsigt i retsbogen betyder i tilfælde, hvor sagen sluttes med et indenretligt forlig, at journalister bl.a. kan få kendskab til den nøjagtige ordlyd af forliget.

Udvalget foreslår, at adgangen til aktindsigt i retsbøgerne ikke skal gælde i visse familieretlige sager, i sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og i sager om prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke.

Udvalget finder herudover, at aktindsigt i retsbøgerne ligesom i straffesager bør kunne nægtes i de tilfælde, der fremgår af retsplejelovens § 41, stk. 2, jf. ovenfor.

Justitsministeriet kan i det væsentlige tilslutte sig udvalgets synspunkter. Justitsministeriet finder dog, at der først bør gives aktindsigt i retsbøger, når den pågældende sag er afsluttet (f.eks. ved dom, forlig eller fordi sagen hæves af en part), jf. pkt. 4.2.1 ovenfor om straffesager. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til betænkningen side 86-89 og til lovforslagets § 1, nr. 2.

4.2.3. *Aktindsigt i faged- og skiftesager.*

Udvalget foreslår ikke særlige regler om aktindsigt i faged- og skiftesager.

Udvalget anfører, at der ikke bør ske ændringer i den særlige bestemmelse i konkurslovens § 9, hvorefter kun den, der har retlige interesse heri, kan få aktindsigt i bl.a. konkursbegæring. Udvalget bemærker, at navnlig offentliggørelse af en grundløs konkursbegæring kan volde den, begæringen er indgivet mod, ubodelig skade.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter.

Der henvises til betænkningen side 89 og til pkt. 4.1. ovenfor.

5. *Dørlukning, referatforbud og navneforbud.*5.1. *Gældende ret m.v.**Dørlukning.*

Efter retsplejelovens § 29, stk. 1, er retsmøder som udgangspunkt åbne for offentligheden. Dette udslag af offentlighedsprincippet gælder både i civile sager og straffesager.

Princippet om åbne døre har navnlig til formål at medvirke til at sikre en retfærdig rettergang, jf. betænkningen side 95. Dette hensyn kan imidlertid i nogle nærmere angivne tilfælde vige for andre væsentlige hensyn, jf. retsplejelovens § 29, stk. 2-6. Retten kan således i både civile sager og straffesager undtagelsesvis beslutte, at et retsmøde skal holdes for lukkede døre, når hensynet til sædeligheden, ro og orden i retslokalet, statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse i øvrigt kræver det.

I civile sager kan dørene desuden lukkes, hvis offentlighedens tilstedeværelse vil tilføje nogen en uforøden krænkelse, herunder når forklaring skal afgives om forretnings- eller driftshemmeligheder.

I straffesager kan dørene lukkes, hvis sigtede eller tiltalte er under 18 år, samt undtagelsesvis i visse tilfælde, hvor særegne omstændigheder giver grund til at antage, at offentlighedens tilstedeværelse vil medføre fare for nogens sikkerhed eller vil tilføje nogen en uforøden krænkelse. Dørene kan også lukkes, hvis særegne omstændigheder giver grund til at antage, at offentlighedens tilstedeværelse på afgørende måde vil hindre sagens oplysning. Under domsforhandlinger kan retsmødet dog kun lukkes af den sidstnævnte grund i et meget begrænset omfang, som er nærmere angivet i bestemmelsen.